

KATEDRÁLNY INFOLIST

8. – 14.12.2008

Liturgický kalendár:

Pondelok	8.12.	NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE	Slávnosť
Utorok	9.12.	Sv. Jána Didaka	Lub. Spom.
Štvrtok	11.12.	Sv. Damaza I., pápeža	Lub. Spom.
Piatok	12.12.	Prebl. Panny Márie Guadalupskej	Lub. Spom.
Sobota	13.12.	Sv. Lucie, panny a mučenice	Spomienka
Nedeľa	14.12.	3. Adventná nedeľa	

Prikázaný sviatok

V **pondelok, 8. decembra** je **Slávnosť Nepoškvrneného Počatia Panny Márie**. Je to prikázaný sviatok, to znamená, že tento deň svätíme ako nedeľu, t.j. zúčastníme sa sv. omše a nevykonávame domáce práce. **Sväté omše zo slávnosti budú o 7.⁰⁰, o 9.⁰⁰ hod a o 18.⁰⁰ hod.**

Počas sv. omše o 9.⁰⁰ otec biskup Rudolf Baláž udelí kandidatúru študentom Kňazského seminára.

Zbierka

Minulú nedeľu bola **zbierka na charitu**. V našej farnosti sa vyzbieralo 16.700,-Sk. Za vaše dary úprimné Pán Boh zaplať.

Pozývame:

Prezentácia o sv. Pavlovi

V nedeľu, **7. decembra 2008** (teda dnes) vás pozývame na 3. časť štvordielnej veľkoplošnej prezentácie „**Misijné cesty sv. Pavla**“, ktorá začne **o 17.⁰⁰ hod.** tu, v Katedrále sv. Františka Xaverského. Dnes si priblížime **Tretiu** a budúcu nedeľu **Štvrtú misijnú cestu**.

Výročné stretnutie SSV

Miestna skupina Spolku sv. Vojtecha v Banskej bystrici pozýva členov a priaznivcov na **výročné stretnutie členov**, ktoré sa bude konať **7.**

decembra 2008 (nedela) o 15.⁰⁰ hod. v Dome Misijného hnutia na Skuteckého ulici.

Dobrá novina

Aj tento rok sa v našej farnosti organizuje koledovanie pod názvom Dobrá novina, ktorého súčasťou je aj zbierka na pomoc deťom v Afrike. **Ak by aj vaše dieťa chcelo koledovať**, prihlásiť ho môžete na telefónnych číslach a mailovej adrese uvedených v tomto ozname, ktorý je vzadu na nástenke ako aj v Katedrálnom infoliste.

(0902/122 284 alebo 0910/502 623, pavukova@lumen.sk).

Ak by ste radi **25. decembra** privítali malých koledníkov doma a chceli tak prispieť na pomoc chudobným deťom, prihlásiť sa môžete osobne v sakristii, na fare alebo telefonicky na telefónnom čísle 415-29-12, či mailom na adrese bb.katedrala@fara.sk.

Svätec týždňa

Sv. Lucia (zomr. R. 304?)

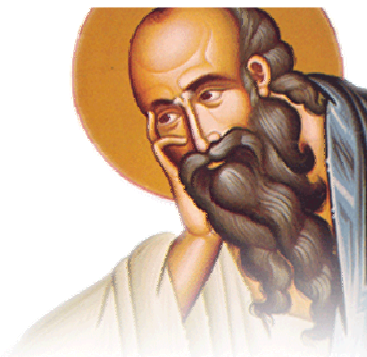
Bola mladá bohatá Sicíľčanka z mesta Syrakúz. Pôvodne sa chcela vydať a mala aj vážnu známosť. V tom čase však ťažko ochorela jej matka. Lucia vtedy putovala k hrobu sv. Agáty do Catanie. Tam jej však sv. Agáta oznámila jej skoré mučeníctvo. Lucia po návrate domov oznámila, že sa vydávať nebude a začala rozdávať svoj majetok chudobným. Sklamany mladík ju obžaloval pred úradmi, že je krestanka. Luciu uväznili a súdili, no ani sľubmi ani hrozbami ju nemohli priviesť k tomu, aby sa zriekla svojej viery. Po rozličnom mučení ju zabili prebodnutím hrdla. Stalo sa tak pravdepodobne 13.decembra 304 za cisára Diokleciána. S menom tejto svätice sa začalo spájať neskôr množstvo legiend a ľudových zvykov. Jej meno je odvodené od latinského slova „lux“, čiže svetlo.

ROK SV. PAVLA

28.06.2008 – 29.06.2009

Milí priatelia!

Skôr ako sa vydáme s Pavlom a jeho spoločníkmi na Prvú misijnú cestu, bude užitočné priblížiť si prostredie, ktoré navštívime. Aby sme lepšie pochopili

jednotlivé udalosti, povieme si stručne o historickej a kultúrnej situácii Rímskej ríše.

Ponúkame aj rozpis čítaní na 50. kalendárny týždeň.

Historická a kultúrna situácia na území Pavlových misijných ciest

Pavlove cesty boli uľahčené celkovou situáciou, ktorá vládla v 1. storočí po Kristovi v Grécku, v Malej Ázii a všeobecne na Blízkom východe. Bolo to predovšetkým zásluhou prieniku gréckej kultúry a rímskej politicko-vojenskej moci.

Od doby Alexandra Veľkého (356 – 323 pred Kr.) celá oblasť bola kultúrne a politicky jednotná. V roku 332 pred Kr. ovládol Alexander Palestínu a Sýriu. Po jeho smrti bolo celé impérium rozdelené medzi jeho generálov – diadochov (z gréckeho *diadoch* = *nástupca*). Generáli boli vedení v helénskej kultúre a aj ju šíрили na svojich územiach (pozri si napr. Knihu Makabejcov). Jednako medzi nimi vládla rivalita. To neskôr pomohlo Rimanom ľahšie si podmaniť jednotlivé východné provincie. Preto sme svedkami postupnej dvojnásobnej jednoty: helénskej – po stránke kultúrnej a rímskej – po stránke politickej. Preto aj administratívnym jazykom nebola v tom čase latinčina, ale gréčtina. Všetky Pavlove listy sú napísané v gréckom jazyku.

Náboženstvá boli pod vplyvom gréckeho panteónu. Slovo panteón pochádza z gréčtiny a znamená *všetci bohovia*. Ide o chrám pre všetky božstvá. Prevládal náboženský *synkretizmus* – to je spájanie rôznych náboženských prvkov a predstáv s cieľom uviesť do súladu rozdielne náboženstvá.

Rímsky politický vplyv umožňoval Pavlovi byť rímskym občanom, helénska kultúra mu umožňovala rozprávať rovnakým jazykom ľudí, ktorých stretával a náboženský synkretizmus mu umožnil ohlasovať otvorene kresťanskú vieru.

O Pavlovi môžeme povedať, že bol človekom troch kultúr. Pôvodom aj náboženstvom bol Žid, vyjadroval sa gréckym jazykom a vyrastal v helénskom prostredí. Bol rímskym občanom zakoreneným v politicko – administratívnom systéme impéria.

Veľkou výhodou, ktorá napomohla rozšíreniu kresťanstva, bol nesporne veľmi dobre prepracovaný systém ciest, tak suchozemských ako aj

morských, ktoré vybudovali Rimania. Celkovo jestvovalo približne 85 000 km ciest, ktoré Rimania nazývali *viae*. Nie nadarmo sa preto hovorí, že *všetky cesty vedú do Ríma*.

System ciest bol pre Rimanov veľmi dôležitý, pretože im umožňoval rýchlejšie komunikovať a ovládať celú ríšu. Vzdialenosti boli označované mílovými kameňmi. Išlo o kamene 1,5-4 metre vysoké s priemerom 50-60 cm, položené jednu míľu (1480 metrov) od seba. Niektoré mali hmotnosť až 2 tony. V Itálii vychádzali z Ríma a mimo Itálie z každého väčšieho mesta. V Itálii na nich bola zaznamenaná vzdialenosť od Ríma, ďalej rok, meno cisára alebo guvernéra, ktorý dal cestu postaviť. Tak poznáme cesty Via Aurelia, ktorá viedla až do dnešného Francúzska, Via Aemilia, ktorá bola dlhá 259 km a obe spájali Rím so severom. Via Appia, s dĺžkou 540 km, spájala Rím s juhom a nazývala sa aj *kráľovná všetkých ciest*.

V Palestíne bola hlavnou cestou Via Maris (Morská cesta), ktorá šla z Damasku do Egypta po stredomorskom pobreží.

Pri cestách boli vybudované miesta na odpočinok, doplnenie zásob, ošetrovanie zvierat, prípadne opravu povozov.

Aj morské cesty boli často využívané nielen na prepravu tovaru, ale aj ľudí. Lode sa plavili od marca do novembra, pretože v zimnom období bývali na mori veľké búrky. Lode boli relatívne veľké. Napríklad loď, na ktorej sa Pavol plavil do Ríma, prepravovala 276 osôb. Na mori závisela bezpečnosť plavby od vetra, od veľkosti lode a najmä od skúsenosti námorníkov. Cesta z Palestíny do Ríma, ak boli priaznivé vetry, trvala 15 dní. V opačnom prípade to trvalo aj mesiac a viac. Sám Pavol o tom píše v 11. kapitole Druhého listu Korintánom.

Zdroj: František Trstenský, *Na ceste do Damasku*
(spracoval - jk-)

Prečítať pavlovské listy za rok...

Rozpis na 50. týždeň:

08.12. 1Kor 16,1-4

09.12. 1Kor 16,5-11

10.12. 1Kor 16,12-14

11.12. 1Kor 16,15-24

12.12. 2Kor 1,1-5

13.12. 2Kor 1,6-11

14.12. 2Kor 1,12-14

POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME!

**Štvordielna veľkoplošná prezentácia
digitálnych fotografií spolu s komentárom**

„MISIJNÉ CESTY SV. PAVLA“

- **1. misijná cesta sv. Pavla**
nedeľa 23. novembra 2008
- **2. misijná cesta sv. Pavla**
nedeľa 30. novembra 2008
- **3. misijná cesta sv. Pavla**
nedeľa 7. decembra 2008
- **Cesta sv. Pavla do Ríma**
nedeľa 14. decembra 2008

POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME!

**prezentácia začína vždy o 17.00 hod.
v katedrálom chráme
sv. Františka Xaverského
v Banskej Bystrici**

POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME! POZÝVAME!